

A Szentlélek evangéliuma

*ApCsel 2,1–11**

■ BARBARA BROWN TAYLOR

Tudtátok, hogy a *konspirál* ige azt jelenti: együtt lélegezni? Vegyetek egy mély lélegzetet. Most pedig fújjátok ki. Tessék, máris konspirációba kezdtek! A *spiritusz* szót is halljuk benne: akik konspirálnak, azok eltelnek ugyanazzal a lélekkel, ugyanaz a szél élénkíti fel őket. Legalábbis nekem ez tetszik ebben a szóban. Közöttünk is ez történik, amikor összegyülekezünk, hogy imádjuk Istent: a Szentlélek ide-oda cikázik közöttünk, és összefűz minket az énekeink által, az imádságunk által, a lélegzetvételünk által. Ez megtörténhet két emberrel vagy kétezer emberrel is. Lehet, hogy ez megijeszt vagy megvigasztal, összezavar, vagy éppen világossá teszi a dolgokat, de szerintem a Szentlélek sosem erőszakos. Mindig szabadon dönthetünk arról, hogy felelünk-e neki, és hogy hogyan.

Most vegyetek még egy lélegzetet! Földrajzórán tanultuk, hogy gyönyörű kék-zöld bolygónkat az atmoszférának nevezett védőfátyol borítja be, amely elválasztja a levegőt, amelyet belélegzünk, az űr hideg vákuumától. Nem létezik kozmikus bolygótakarító cég, amely pár száz évenként kiszippantaná a régi levegőt, és frissel pumpálná fel a légkört. Ugyanaz az ősrégi levegő forog körbe évmilliárdok óta, vagyis ahányszor levegőt veszünk, a Föld teremtésének idejéből fennmaradt csillagport lélegzünk be. Brontosaurusok és Pterodactylusok lélegzetét szívjuk be. Olyan levegőt, amelyet megszűrtek a kenyai esőerdők, és sárgára festett a kén Mexikóváros fölött. Ugyanazt a levegőt lélegezzük be, mint Platón, Mozart és Michelangelo, nem beszélve Hitlerről vagy Lizzie Bordenről. Ahányszor levegőt veszünk, egy kisbaba első lélegzetét vagy egy haldokló utolsó lélegzetét issza be a tüdők. Beszippantjuk, hogy éljünk, és amikor kiengedjük, belőlünk is továbbvisz valamit a következő emberbe vagy fába vagy gyíkba, hogy ő is éljen.

Amikor Jézus kilehelte utolsó lélegzetét – mi úgy hisszük, szándékosan, irántunk való szeretetből –, ez a lélegzet ott lebegett előtte egy pillanatig, majd szétáradt az egész világon. Olyan átható lélegzet volt – tele szenvedéllyel, tele étellel –, hogy nem oszlott szét, mint bármilyen más lehelet. Nőtt és erősödött, míg hatalmas szél kerekedett belőle, amelyet Isten elküldött, hogy csapjon át egy felső szobán pünkösdi napján Jeruzsálemben. Isten azt akarta, hogy Jézus barátai megörököljék az ő leheletét, és így is lett.

Ott voltak mind, körülbelül százhuszan Lukács szerint, az orrukát lógatva töprengtek azon, mihez is fognak kezdeni Jézus nélkül. Egyszer csak meghallották, hogy egy szent orkán közeledik feléjük. Mielőtt védekezni tudtak volna, ez a hatalmas szél végigsöpört a házon, szikrák pattantak a nyomában, amelyek lángnyelvekké lobbantak a fejük felett – és mindegyikük csordultig megtelt Isten lélegzetével. Aztán valamilyen szorítást éreztek, amitől a levegő elkezdett kifelé áradni belőlük – olyan nyelvek formájában, amelyekről nem is tudták, hogy beszélnek őket.

Akkora zajt csaptak, mint egy szoba tele dudásokkal, akik mind egyszerre játszanak; és akkora tömeget is vonzottak. Jeruzsálem tele volt a világ minden tájáról jött emberekkel, akik pünkösdi ünnepére érkeztek, és most bekandikáltak az ablakokon és benyomultak az ajtón, csodálkozva, hogy

* Az igehirdetés megjelent: BROWN TAYLOR, Barbara: *Másik úton hazafelé. Felszabadító igehirdetések az éven át.* Ford. Székács Judit. Luther Kiadó, Budapest, 2024. 180–187. o.

anyanyelvű beszédet hallanak az otthonuktól ilyen távol. Pártusok lestek be az ajtón más pártusokat keresve, és líbiaiak keresgéltek a többi líbiait, de csak egy csomó galileait találtak, Észak-Izraelből származó vidéki figurákat, akik a munkásoverál 1. századi megfelelőjét viselték – és mind Isten hatalmas tetteiről mondták a magukét olyan folyékonyan, mintha a közel-keleti nyelvek doktorai lennének.

Mielőtt a napnak vége lett, az első gyülekezet százhuszról háromezer főszre növekedett. A félenek megbátorodtak, az ijedősök merészek lettek, és az elveszettek biztos irányt találtak. A tanítványok, akik azt hitték, Jézus nélkül még a sarujuk szíját sem tudják megkötni, olyan képességeket fedeztek fel magukban, amelyekről nem is tudtak. Amikor szóra nyitották szájukat, úgy hangzott, mintha Jézus beszélne. Amikor kezüket a betegekre tették, olyan volt, mintha Jézus érintené meg őket. Egyszerűen olyan dolgokat csináltak, amilyeneket Jézuson kívül még soha senki, és nem volt rá más magyarázat, mint az, hogy mertek lélegezni a pünkösdi levegőből. Isten saját leheletét lélegezték be, és az átfőrtük őket. Beléjük szállt a Szentlélek ugyanúgy, mint Máriaiba, Jézus anyjába, és ugyanabból a célből. Itt volt az ideje, hogy Isten újra megszülessen – de ezúttal nem egy testben, hanem a hívők közösségében, akik az élet leheletét kapják Uruktól, hogy aztán továbbadják, saját testük segítségével osszák szét az ajándékot.

Az Apostolok cselekedeteinek könyve az ő kalandjaikat beszéli el, ezért szeretek úgy gondolni rá, mint a Szentlélek evangéliumára. Az Újszövetség első négy könyvében arról az örömhírről olvasunk, amelyet Isten Jézus Krisztus által tett. A Cselekedetek könyvében arról az örömhírről, amelyet Isten a Szentlélek által tett – azáltal, hogy mesterséges lélegeztetésben részesített egy marék jó szándékú pancsert, és olyan erővé formálta őket, amely megváltoztatta a történelem menetét.

Számomra az a fő kérdés, hogy hiszünk-e még egy olyan Istenben, aki így cselekszik. Hiszünk abban az Istenben, akinek a lehelete behatol a zárt ajtókon át, és lánggra lobbantja a fejünket? Hiszünk abban az Istenben, akinek hatalmában áll újjáformálni minket egyenként és népként is? Vagy kimondatlanul is egyetértünk abban, hogy a mi Istenünk már igencsak öreg és fáradt, ugyan a kéréseinket még hozzá intézzük imádságban, de már nem igazán számítunk arra, hogy megváltoztatja az életünket?

A Szentháromság három személye közül talán a Szentleket a legnehezebb definiálni. A másik kétőt legalább nagyjából le tudjuk írni: az Atyaisten mennynek és földnek Teremtője, az ő keze munkája, hogy felkel a nap és esik az eső. A Fiúisten, aki hozzánk hasonlóan emberré lett: megváltónk, mesterünk, segítők és barátunk. De hogyan írnád le a Szentleket Istent egy ötéves gyereknek? Ezzel még Jézusnak is meggyúlt a baja. *„A szél fúj, amerre akar – mondja János evangéliumában –; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy...”* (3,8)

Nagyon szép teológiai tanításokat lehet találni a Szentlekekről, de, remélem, egyikőtök sem éri be ezekkel. Remélem, egyikőtök sem nyugszik, amíg nem érezte, ahogy a saját életén is átsöpör a Szentlélek, ahogy átrendez és megnyit dolgokat, talán még a fejeteket is lánggra lobbantja. Tudtommal semmit sem tehetünk, hogy ezt előidézzük, hacsak azt nem, hogy minden adandó alkalommal azt imádkozzuk: „Jövel, Szentlélek Isten!” Ha nem szeretnétek, hogy bármi is megváltozzon az életetekben, akkor Isten őrizz, hogy a szátokra vegyétek ezt az imát; de ha ti is olyan emberek vagytok, akik szeretnek kiállni a verandára, amikor jön a vihar, hogy érezzétek az erőt, ami a fákat hajlítgatja, akkor valószínűleg megtapasztalnátok a Szentleket hívó imádság hatását.

De a Szentlélek érintését kérni csak az egyik fele az egyetlennek. A másik fele az, hogy fel is ismerjük, amikor jön. Úgy veszem észre, sok ember van a világon, aki azt állítja, sosem találkozott az Atya, Fiú, Szentlélek Istennel – de amikor beszélni kezdenek az életükről, nekem nyilvánvalónak tűnik, hogy igenis találkoztak vele. Egyszerűen csak nem tudják, hogyan nevezzék ezt a tapasztalatot. Nincs rá szavuk, ezért betudják a véletlenek összjátékának, a „hatodik érzéknek” vagy a hormonok-

nak. És lehet, hogy számukra tényleg csak ennyit jelent. Mindannyiunknak szíve joga a saját élményeinket definiálni (vagy nem definiálni). De ha esetleg veletek is történt olyasmi, amit nem igazán tudtok megnevezni, hadd mondjak néhány példát arra, hogy szerintem hogyan működik a Szentlélek.

Az egyik híres módszere, hogy új kezdetet kínál az embernek. Tegyük fel, hogy egy éve rossz passzban vagy. Úgy érzed, mintha mást sem tennél, mint hogy téglákat pakolsz egyik rakásról a másikra – a munkahelyeden, otthon, még álmodban is: csak pakolod a téglákat, és már az sem érdekel, nappal van-e, vagy éjszaka. Míg egyik éjjel, amikor álmatlanul fekszel az ágyadban, meghallod, hogy odakint egy madár énekel. Csak egyetlenegy. „Miért énekel ez a madár az éjszaka közepén?” – tűnődsz, és egyszer csak rájössz, hogy már nincs is éjszaka. Már hasad a hajnal. A madár újra csiripelni kezd, és benned megolvad valami. Hónapok óta először veszel egy mély lélegzetet, és úgy érzed, kitágul a mellkasod. Új erőre kapsz. Nevezheted ezt, aminek akarod. Én a Szentlélek munkájának nevezem.

A Lélek másik jellegzetes ténykedése, hogy segít az embereknek visszatalálni egymáshoz. Lehet, hogy veled is történt ilyen. Eltávolodtál valakitől, aki fontos neked – mert mondtál vagy tettél valamit, vagy a másik mondott vagy tett valamit, mindegy. A lényeg, hogy elegend van ebből a helyzetből, és elkezded terveket szőni, hogyan lehetne túljutni rajta. Leveleket fogalmazol, elpróbálsz, mit mondanál a telefonban, de sehogyan nem hangzik jól. Még mindig ragaszkodsz a sérelmedhez vagy a haragodhoz, és folyton átüt a szavaid. Aztán egy nap bármiféle különösebb ok nélkül megszólal benned egy hang: „Most.” Felkapod a telefont, a másik beleszól: „Halló?”, és a többi történelem. Megnyílik a szíved, és megtalálsz a megfelelő szavakat. Megbeszéltek egy találkozót. Nevezheted ezt, aminek akarod. Én a Szentlélek munkájának nevezem.

Ezek a személyes találkozások annyira erőteljesek, hogy könnyű lenne itt megállni, de az az igazság, hogy a Szentlélek emberek százaiban is tud egyszerre dolgozni. Újra meg újra látom ezt, amikor sok ember jön össze egy nagy teremben, hogy döntéseket hozzanak vagy eszmét cseréljenek. Egyesével érkeznek, ki-ki a saját szempontjait szem előtt tartva. Van, aki félve lép be, védekezésre készen. Aztán valaki elmond egy imádságot, beszélgetni kezdenek, és látszólag különösebb ok nélkül megmozdul valami. A beszélgetőtársak odafigyelnek egymásra, és komolyan veszik egymást. Együtt felébred a kreativitásuk, és olyan ötleteik támadnak, amelyekre külön-külön egyikük sem gondolt volna. Mintha friss szellő fújna a teremben, amely kiszellőzteti a fejeket. Nevezheted ezt, aminek akarod. Én a Szentlélek munkájának nevezem.

Ha már egyszer ráéreztedél, egyre könnyebb lesz észrevenni a bizonyítékot. Amikor kettő meg kettő nem négy, hanem öt; amikor azt veszed észre, hogy olyan szónoki képességekkel szólalsz meg, amelyekkel egyébként nem rendelkezel, vagy megbocsátást kínálsz, pedig nem is állt szándékodban; amikor olyan kockázatot vállalsz, amihez nem gondoltad volna elég bátornak magadat, vagy kinyújtod a kezedet valaki felé, akinek hátat akartál fordítani – biztos lehetsz benne, hogy a Szentlélek evangéliumát hallottad. És nemcsak hallottad, hanem részese lettél, belélegzed és kilélegzed, magadba fogadod Istent, és visszaadod őt a világnak, és vele együtt egy kis részt magadból.

Vegyetek egy lélegzetet! És csak lélegezzetek tovább. Ez Isten ajándéka nekünk pillanatról pillanatra. Hívhatjuk levegőnek vagy hívhatjuk Szentléleknek. Számít ránk abban, hogy felmelegítjük, hogy életünket szolgálatába állítjuk. Cserébe azt ígéri, új széllel tölt el minket, lángra lobbantja a fejünket, segít nyelveken szólni olyan dolgokról, amelyeket fel sem foghatunk.

Hiszünk még abban az Istenben, aki így cselekszik? És még fontosabb: megtapasztaljuk még az Istent, aki így cselekszik? Nem tudom, nektek mi erre a választotok, de ha még nem találtátok meg, remélem, felfedezitek majd. Csatlakozzatok a Szentlélek evangéliumának konspirációjához, és lássátok meg, mi történik!

Fordította: Székács Judit